

Videote vaatamise juhend ja tõlked

Õpetaja peaks soovitatavalt enne õpilastele näitamist video eestikeelsete tõlgetega läbi vaatama. Originaalheli võib vaikseks keerata, et oleks aru saada, mis hetkel tegelane mõnda fraasi ütleb. Seejärel saab õpetaja tegelaste jutu eestikeelse tõlke ette lugeda. Video vaatamise ajal on õpetajal võimalus video hetkeks peatada ning õpilastega nähtu üle arutleda.

Pikemate videote puhul annab lühikeste osadena vaatamine õpilasele võimaluse videos toimuvat paremini mõista.

Õpetajal on võimalik kasutada kolme peatüki videote tõlkeid.

Rõhutame, et tõlge on soovituslik: tõlget võib vajadusel õpilaste jaoks jõukohasemaks teha.

1. Ptk 2.3 – „Speak Up: To Prevent Infection“ („Kuidas ennetada nakatumist?“)

<https://www.jointcommission.org/en/resources/news-and-multimedia/video-resources/speak-up-to-prevent-infection/>

Diego: Kui oleme terved, tundub, nagu mängiksime katsumustega mängu.

(Keegi nuuskab liftis.)

ROBOTIHÄÄL: Terviserisk tõuseb! Desinfitseerija on valitud.

Diego: Kui arvad, et oled kohas, kus on palju baktereid, on mitu viisi, kuidas nendega võidelda. *(Diego puhastab desovahendiga käsi.)*

ROBOTIHÄÄL: Palju õnne, sa kaitsesid ennast bakterite eest! Said punkti!

Arst: Tere, Diego! Sinu vanaema läbivaatus on peaaegu läbi. Kas sa oled sel hooajal gripisüsti saanud? Meil liigub haiglas palju inimesi. Sa võid nakatuda enne, kui haigustunnused ilmnevad.

Diego: Jah, ma sain vaktsiini enne, kui kool algas.

ROBOTIHÄÄL: Palju õnne! Sa kaitsesid ennast ja teisi, kui lasid teha gripisüsti! Said topelpunktid!

Vanaema: Mul on nii hea meel sind näha. Loodan, et sa minu pärast koolist ei puudu.

Diego: Ei, vanaema. Minu programmeerimistunnid algavad alles kell 6.

Vanaema: Oh, isver! Sa räägiksid nagu teises keeles!

Diego: Täpselt nii!

(Eemal köhib teine patsient.)

ROBOTIHÄÄL: Hoiatus! Viirus on tuvastatud!

Diego: Ma olen kohe tagasi.

(Poiss läheb meitsiiniõe juurde.)

Diego: Vabandust, üks külastaja köhib mu vanaema palatis. Ma ei taha, et vanaema haigeks jääks. Kas te võiksite sellele inimesele maski anda?

MeditSiiniõde: Aitäh, et mulle teatasid. Toon talle maski. Palun tal kanda seda seni, kuni ta haiglast lahkub. Sa teed õigesti, et vanaema kaitsesid.

ROBOTIHÄÄL: Õnnitlen! Infot andes aitad hoida nii enda lähedaste kui ka teiste patsientide tervist. Teenisid veel punkte!

Aita ära hoida külmetuse ja kopsupõletiku levikut! Kui oled haige, kata suu ning aevasta küünarnuki kohal varrukasse. Hoia teistega turvalist vahet või kanna avalikus kohas maski. Ära külasta haiglas sõpru ja pereliikmeid või kedagi teist, kelle tervis on nõrk. Kui vähegi võimalik, ole haigena kodus, et teised jääksid terveks.

ROBOTIHÄÄL: Haiguste ärahoidmine ei ole tõesti mäng! Nakatumise vältimiseks räägi sellest.

2. Ptk 6.2 – „Kids and Natural Gas Safety“ („Lapsed ja gaasiohutus“)

https://www.youtube.com/watch?v=nMEh4j_G8Nw

Kas oled kunagi mõelnud, kuidas vesi soojaks läheb? Ei. Praegu on väga hea sellega algust teha. Gaasiküte soojendab vett.

Mis sa arvad, kus sinu kodus veel gaasi kasutatakse?

- ♦ gaasipliidil saame süüa teha
- ♦ gaas soojendab vett ja siis saame end sooja vee all puhtaks pesta
- ♦ gaasiküte soojendab meie kodus ruume
- ♦ gaasi abil saame riideid kuivatada

Gaasi kasutamisel on vaja arvestada teatud oluliste reeglitega.

Ära kunagi mängi gaasiseadmete lähedal. Kui näed, et gaasipliidi leek on sinist värvi, töötab pliit korralikult. Kui gaasipliidi leek on kollane või mõnda teist värvi, ütle seda täiskasvanule. Seda ei juhtu tihti, aga tuleb osata tähele panna, kui kodus on gaasileke. Sa ei näe, kui gaasitoru lekib, aga tunned mädamuna lõhna. Kui tunned mädamuna lõhna, räägi seda kohe täiskasvanule ja mine ruttu õue. Kui kõik on majast väljas, helistage 112. Ärge minge enne tagasi tuppa, kui gaasiseade on parandatud ja toas on jälle turvaline olla.

Kas said aru, mille jaoks gaasi kasutatakse? Ja kuidas tuleb seda turvaliselt kasutada?

Oled väga tubli!

3. Ptk 6.4 – „Protect Yourself Rules – Can’t Go Home“ („Kardan koju minna“)

<https://www.youtube.com/watch?v=OVNOoo9SSrE>

Darius (0.00–1.48): Tere! Minu nimi on Darius!

Ma räägin teile sellest, mis mu kodus juhtus.

Mulle ei meeldi sellest juttu teha, aga võib-olla aitab see kedagi. Ehk on ka teisi lapsi, kes ei taha pärast koolipäeva lõpu koju minna.

Minu vanemad tülitsevad sageli ja karjused teineteise peale väga valju häälega.

Nad tülitsevad raha, arvete maksmise, töö ja veel paljude asjade pärast.

Tean, et elu on vahepeal raske. Püüdsin olla võimalikult hea laps, et nende tülidest kõrvale jääda. Vanemad pahandasid minuga tihti. Näiteks pahandasid nad siis, kui mu toas olid asjad segamini. Nad ei osanud rahulikuks jääda, kui miski neid ärritas.

Kartsin, et kui käitun valesti, lööb isa mind.

Ükski vanem ei tohi oma last lüüa.

Kui nii juhtub, peab laps sellest kellelgi rääkima.

Armastan oma isa, aga vahet ei ole, kes see on. Keegi ei tohi sulle haiget teha.

Vajasin abi. Tean, et koolis töötavad õpetajad ja sotsiaalpedagoogid saavad mind aidata.

Läksin sotsiaalpedagoogi juurde ja rääkisin talle oma murest. Ta ütles, et saab mind ja minu vanemaid aidata. Oli väga tore kellegagi rääkida.

Pärast seda läks kõik paremaks. Mu vanemaid said abi. Isa ei löönud mind enam kunagi.

Sotsiaalpedagoog (1.49–2.22): Aitäh, Darius! Väga raske on mõista, miks sind lööb keegi, keda sa armastad. Kui see juhtub, tuleb mõelda enda turvalisuse peale.

Lapsevanemad ärrituvad vahepeal ruttu ning ei suuda karistusel ja vägivallal vahet teha.

Pea meeles: vägivald tähendab löömist, asjadega viskamist ja halvasti ütlemist.

Kui keegi käitub sinu kodus nii, pead sellest rääkima mõnele täiskasvanud inimesele, keda sa usaldad.

Räägi sellest näiteks õpetajale või sotsiaalpedagoogile.

Darius (2.23–2.38): Nad tahavad aidata! Kellelgi pole õigust last lüüa. Kui keegi lööb sind, pea meeles, et sellest tuleb rääkida ja abi küsida!